

JAVA-BODE.

NIEUWS- HANDELS- EN ADVERTENTIE-BLAD VOOR NEDERLANDSCH-INDIË.

A^o. 1854.

Woensdag 6 December.

N°. 97.

Prijs per halfjaar voor Batavia f 12.50
" " " " Java " 15.—
" " " " Buitengebieden " 17.50
De betaling geschiedt vooruit. — Brieven franco.

De JAVA-BODE verschijnt op Woensdag en Zaterdag
van elke week, vóór posttijd.

De prijs der Advertentiën met derselver herhaling is ZESTIEN
DUITEN voor de VIJF WOORDEN behalve het zegel.

Bij deze Courant behoort één BIJVOEGSEL.

Civiel Departement.

Ontslagen:

Wegens vertrek, eervol, als lid in den raad van justitie te Macassar, de heer *W. A. J. W. Doers*, kapitein der infanterie.

Op zijn verzoek, eervol, wegens vertrek, als lid der hoofdcommissie van onderwijs in Nederlandsch-Indië, de heer *A. A. Reed*; onder dankbetuiging voor de door hem bewezen diensten.

Benoemd:

Tot lid in den raad van justitie te Macassar, de heer *J. C. Terwijtelen*, kapitein der infanterie.

Tot lid der sub-commissie van onderwijs te Soerabaya, de heer *H. H. Schijff*.

Tot boekhouder bij de Weeshuis-boedelkamer te Samarang, de 2^e commissie bij den algemeenen ontvanger te Batavia *J. C. E. Schalkwijk*.

Militair Departement.

Ontslagen:

Op zijn verzoek, eervol, uit Zr. Ex. Militaire dienst, met behoud van recht op pensioen, de majoor der infanterie *J. G. M. Timmerman*.

Bepaald:

Dat het aan den aspirant-betrouwmeester der militaire administratie *J. van Olthoff*, verleende eervol ontslag uit Zr. Mr. militaire dienst, en vermits bevestigd te zijn een eervol ontslag, met behoud van recht op pensioen.

Aankondiging.

Door *Willem Inas*, geboren te Niederbeijnghausen (Duitschland), den 25 April 1814, zoon van *Johann Conrad Inas*, en van *Maria Catharina Klein*, echtelieden, is bij rekest, gedagteekend 3 October 1854, aan Zijne Excellentie den Gouverneur-Generaal, het verzoek gedaan, dat aan hem en aan zijnen natuurlijke wettig erkende zoon *Gertius*, geboren te Samarawa op den 9 Aug. 1845, met de ongebouwde Christen-naam *Berjo Drabed*, en aan alle verdere wettige descendanten, werde toegestaan een geslachtsnaam als *Eichhols*, bij den hünnen te voegen, en zich alsoo voor den verloop te mogen noemen *Inas von Eichhols*.

Geschiedde hier aankondiging te voldoening aan art. 7 van het burgerlijk wetboek.

De Jungd. Algemeene Secretaris,
DE WAAL.

Advertentien.

Vertrek der Overland-Mail in December.

Het vertrek zal plaats vinden op den 12den. De sluiting der brievenpakketten aan het Postkantoor te Weltevreden is bepaald op:
1. De pakketten voor Europa, Britsch-Indië, China enz. daags voor het vertrek des avonds ten 8 ure.
2. De pakketten voor Bantoe, Palembang, en Riouw twee dagen voor het vertrek, des namiddags ten 1 ure.

Debiteuren aan het vendudepartement alhier, over de maand Aug. jl., worden herinnerd, dat de aanvulling van hun debet uiterlijk vóór ultimo dezer ten vendukantore moet geschieden, wanneer zij zich tegen geregtelijke vervolgingen wenschen te vrijwaren.

Batavia, De Resident, Superintendent
den 6 Dec. 1854. DE KOCK.

Vendutien.

Op Donderdag 7 December, voor het commissiehuis van *van Slooten, Morgan & Co.*
Op Vrijdag 8 December, voor het commissiehuis van *B. J. Leon*, te Weltevreden.

en

Tegen 1 pCt, vendusalaris, voor het commissiehuis van *gebr. Roselje & Co.*

Op Maandag 11 Dec., voor het commissiehuis van *W. Jacobsen*.
Op Dinsdag 12 Dec., vóór een huis op Pinto Keljil, voor rekening des boedels van wijlen *Ong Kiatseng*.

Op Donderdag 14 December, voor het lokaal der weeskamer te Batavia, voor rekening des boedels van wijlen den heer *Daniel Jacob*.

DUNCAN CAMPBELL. (slot)

Twee dagen te voren zaten de Overste GRANT en de Majoor CAMPBELL des avonds bij elkander. Een troef bracht het gesprek op geestverschijningen, die de Overste als ongerijmd en onmogelijk volstrekt verwierp. De herinnering aan de drie merkwaardige dagen werd daardoor niet zulk een levendigheid bij CAMPBELL opgewekt, dat hij, half beleedigd door den spottenden toon van zijnen vriend, half door diens vriendelijke toespraak gedrongen, hem de drie nachtgezichten verhaalde, en ook de voorspelling, die hem gedaan was, niet verzweg.

Den volgende morgen werden de hoogere officieren des legers naar de tent van den opperbevelhebber bescheiden, om krijgsraad te houden. De bevelslaging duurde lang, en toen zij was afgeloopen, kondigde de Overste zijn regiment aan, dat het bestemd was om het fort *Défiance* te bestormen. CAMPBELL en de verdere officieren vernamen dat met geestdrift, en hunne opgewektheid nam nog toe aan een maaltijd, dien de Overste kón gaf.

Den anderen morgen brak het regiment op, voer, zonder door den vijand bespuurd te worden, het meir *St. George* over, en stapte niet ver van het fort aan wal. Zonderling werden de majoor en zijn zoon bij de overvaart getroffen door de overeenkomst van het landschap met de omstreken van hun kasteel. Zwijgend,

Nagelaten Boedels.

In de *Javasche Courant* van heden worden opgeroepen de debiteuren en crediteuren in den navolgenden boedel:

Door het collegie van boedelmeesters te Batavia, *Ho Sawang*,

Vertrekkende Personen.

J. W. C. van Langen en familie. — *P. Louis*. — *J. J. Volkert en familie*. — *A. Guido Schultze*.

Advertentiën.

Getrouwd:

M. L. SMITH

met

A. J. BAILLIEUX.

SOERABAYA, den 13den October 1854. (1968)

Vroegtijdig bevallen van eenen dooden ZOON, *J. J. Vreeds*, *Hissink*.

SOERABAYA, 29 October 1854. (1964)

Eenige Kennisgave.

Bevallen van een DOCHTER, *C. E. Eschauer*, van *Teylingen*.

SOERABAYA, 19 November 1854. (1963)

Bevallen van een ZOON, *G. Heijerdahl*, geboren *Douwes*.

BUITENZORG, 20 November 1854. (1989)

Bevallen van een ZOON, *E. M. L. Bédier-Prairie*, *Carosin d'Eslandelles*.

BANDONG, 27 November 1854. (1972)

Bevallen van een DOCHTER, *E. Andrieux*, geliefde *Echtgenoot van*

(1967) *C. G. DE BRUIN*, Med. Dr.

Voorspoedig bevallen van een gezonde DOCHTER, mijne geliefde *Echtgenoot R. P. J. Hanoset Gordon*, te Brussel den 24 September.

(1965) *A. P. F. DE SELFF*, Procureur.

Heden overleed in den ouderdom van 35 jaren, onze geliefde moeder mevrouw de weduwe *P. A. Thomas*.

JOHAN ARATHOON.

M. J. ARATHOON.

S. A. THOMAS.

C. A. THOMAS.

I. A. THOMAS.

(1993) BATAVIA, 26 November 1854.

Den 1sten October jl. plotseling overleden te St. Germain bij Parijs, vrouwe *A. Hoevenaar*, geb. *Ringeling*.

(2003) *H. P. HOEVENAAR*.

TAGAL, den 29sten November 1854.

VENDUTIE

op Vrijdag den 8 December 1854

tegen 4% Vendusalaris,

voor het Commissiehuis van *Gebr. Roselje & Co.*, van een Factuur Schilderijen, Parfumeriën, Witte Zeep in kistjes van 12 pond, Hangklokken, 200 vaatjes pas aangebrachte Boter, diverse beschadigde Lijnwaden, losse en gezette Brillanten, enz. (1971)

in herinneringen verdiept, aanschouwden zij de hen omringende natuur; maar hunne bespiegelingen werden door de pligten van hunne dienst welhaast verdrongen, en toen den volgende morgen een eerste aanval op de buitenwerken van het fort beproefd werd, onderscheidde vader en zoon zich door hunne dapperheid en volharding. De vijand werd, na een bloedigen strijd, uit de buitenwerken verdreven.

Verspieters en daarna ook officieren, op verkenning uitgezonden, hadden de vestingwerken als weinig sterk en nog onvoltooid beschreven; maar het tegendeel bleek bij de nu volgende bestorming. Een digte bui van kogels begroette de aanvallers en wierp de *Engelschen* bij getallen neder, nog eer zij de werken hadden kunnen bereiken. Het *Schotsche* regiment was in reserve gebleven, wyl het bij den eersten aanval reeds in het vuur was geweest; maar toen het de vernieling zag in de gelederen zijner strijdmakers, riep het luide om deel aan den strijd, en rukte driftig op en woedend tegen de vijandelijke wallen aan. Doch ook deze aanval mislukte, en na groote verliezen geloden te hebben gaf *ABERCROMBY* bevel tot den terugtocht.

Met moeite verzamelde de Overste GRANT eenige overblijfselen van het regiment der hooglanders. De Majoor en zijn zoon behoorden onder de vermisten. Daar de *Franschen* hun vuur gestaakt hadden, bezocht de Overste het met lijken en gekwetsten besaaid slagveld.

Vendutie op Maandag den 11 December,

voor het commissiehuis van *W. Jacobsen*, van diverse Negotie goederen, éene belangrijke partij Atijn op fust, prima kwaliteit, éene partij *Servotten*, *Tafellakens*, *Spreijen*, enz., afkomstig van het Hotel Batavia, en ten 10 ure precies: van het Logement, genaamd *HOTEL BATAVIA*, gelegen op *Rijswijk*, breeder omschreven in den *Java-Bode*, No. 69 en 70. (1976)

Vendutie op Woensdag den 13den December o. k.

voor het commissiehuis van *Louvan & van Walchren*, van diverse Modewaren, Stroohoeden, Provisiën, Dranken, IJzeren Spijkers, Engelsche Bendietuigen, divers Zilverwerk, enz., enz. (1984)

H. G. GEUKEN, te Soerabaya, heeft ontvangen: Echte Gouden en Zilveren Epauletten, nieuw model; Heeren Zwarte en Witte Zijden en Gibas Hoeden, enz. (1993)

St. Nicolaas Feest.

De ondergeteekende heeft de eer te berigten, dat hare Toko op den avond van den 5 en 6 December verlicht en geheel voor dat feest zal zijn ingerigt. Zij neemt de vrijheid zich in ieders gunst aan te bevelen, en verzoekt beleefdelyk dat men op die avonden, ter voorkoming van verwarring, comptant betaalt. (1959) *PEROLINE*, *Veete Le Guigneur*.

S. D. BRANDON heeft van Londen en Parijs ontvangen: Witte en gekleurde Hemden, van f 24,— tot f 60,—. (1977)

ST. NICOLAAS FEEST.

5 en 6 December Prachtige Uitstalling van diverse, bijzonderlyk voor dit feest van Parijs ontboden goederen, bijzonder voor *Cadeau* geschikt. Verder zal bij de ondergeteekenden die avonden alle soorten van ververschingen worden verstrekt tegen constante betaling.

Daags na aankomst der verwacht wordende landmail **IJS**. (1969) **LAUGIER & ESMIOL**.

S. D. BRANDON heeft op nieuw ontvangen: Engelsche Mail Koffers, Engelsche Lederen Reiszakken, Engelsche Hoedendozen. (1978)

Hoe vele bekende en bevriende gezigten zag hij daar, die reeds verstijfd lagen of zieltoogden. Onder een eikenboom zag hij een *Indiaan* strak en onbewegelyk op het gelaat staren van een jongeling, die voor hem lag uitgestrekt: het was *Arends-ooe* bij het lijk van den jongen *DONALD*, zijnen vriend. Eenige stappen verder lag e n zwaar gekwetst officier, met den rug tegen zijn paard geleend, dat onder hem was doodgeschoten. Met smart herkende de Overste in hem zijnen vriend, den Majoor *CAMPBELL*. *Arends-ooe* legde het lijk van *DONALD* naast hem, en toen de Majoor de trekken van zijnen zoon herkende, sprak hij zacht en met inspanning: "Mijn zoon! — Het is, gelijk ik dacht! — Gij zijt mij voorgegaan, maar weldra volg ik u!"

GRANT trachtte hem moed in te boezemen, doch de Majoor schudde het hoofd. — "Mijne ure is gekomen." — fluiserde hij — "Te vergeefs wilde uwe vriendschap mij de waarheid verbergen. Ik heb hem gezien! — Dat is *Ticonderoga*."

— Vergeef mij, *CAMPBELL*! — sprak de Overste. — Mijne zwijgen was verkeerd. Ja, dat is *Ticonderoga*. — Maar schep moed! — Uwe nachtgezichten waren slechts dromen: ijdele gewrochten van het bloed en der verbeelding, in een onrustigen. . . .

Maar *CAMPBELL* had den adem reeds uitgeblazen. Aan den voet van het fort *Ticonderoga* vond de Laird van *Inverness* zijne laatste rustplaats.

S. D. BRANDON

heeft van Parijs ontvangen:

Halve Laszen met Maroquin lederen Schafsen.
Zijden-, lakensche en lederen Botines met Elastiek.
Verlakte Heeren Schoenen.
Gom Elastieke Schoenen voor Heeren, Dames en Kinderen. (1979)

Kinder Speelgoed,

zeer geschikt voor het St. Nicolaas feest,
van heden af verkrijgbaar tegen civiele prijzen.
(1860) W. KUIJPERS, Passer Senin.

DE PILLEN VAN HOLLOWAY

Zijn het beste thans bekende geneesmiddel, hetwelk in de Nederlanden verkocht wordt. De bestanddeelen waaruit zij zijn zamengesteld, zijn zoo onschadelijk, dat zij bij het zwakste gestel, zonder aarzelen kunnen genomen worden. Ook voor diegenen welke aan de betere hand zijn doen zij goede diensten, dewijl zij nitsluitend zijn zamengesteld uit genezende kruiden, de uitvinding van iemand, die er zijn werk van gemaakt heeft, de kwalen waaraan de maatschappij onderhevig is te verzachten. Zij behooren dus, en verdienen met geestdrift toegejuicht te worden daar zij aan eene behoefte voldoen die men sedert lang in dit land gevoeld heeft.

De Prijzen dezer Pillen en Zalf zijn als volgt:

Dosjes Pillen à f 1,—, f 2,— en f 3,—
Potjes Zalf à 1,—, 2,—, 3,—

Elk doosje en potje is vergezeld van eene aanwijzing hoe men de Zalf en Pillen gebruiken moet.

Zijn op franco aanvraag à contant te bekomen bij *Kruithoff & Soesman* te Samarang, alwaar dezelve in het groot en klein verkrijgbaar zijn. (1816)

REVALENTA ARABICA

van
BARRY DU BARRY & Co., te Londen.
Hoofd-Dépot voor Batavia, de heeren **VAUPEL & Co.**
(1861)

TE KOOP Een goede Handchais voor een en twee Paarden, met een Span Paarden en Tuig.
Te bevragen bij den Heer
(1988) **H. M. VAN DORP.**

TE HUUR Om met primo Januari te aanvaarden, het Huis gelegen op Molen-vliet, thans bewoond door den Heer *J. F. Tenté*.
Te bevragen bij
(1994) **VAUPEL & Co.**

Vermist.

Een Wit Poedelhondje, half geschoren, met zwarte vlekken: De vinder wordt beleefd verzocht tegen belooning hetzelfde terug te bezorgen aan het Java-Hôtel. (1887)

VERLOREN

op den 14 November 1854, op den weg tusschen de brug bij Kampong Batie en de 5de paal, een paar Brillant Oorhangers. De eerlijke vinder wordt verzocht dezelve ten politie kantore te Meester Cornelis te bezorgen, des verkiezende tegen eene belooning van honderd gulden of van de waarde van het verloren goed. (1860)

Débiteuren en Crediteuren in den boedel van wijlen *H. E. Jacobs*, worden verzocht binnen drie maanden aangifte of betaling te doen aan

den *Exécuteur*,
(1986) **W. JACOBS.**
den 23 October 1854.

Een Jagt-Avontuur van Hendrik IV.

I.
Er was een klein kasteel, met spitse torentjes, een lomperijk park, vensters van arduin en een leijer dak, alleraardigst gelegen tusschen *Melun* en *Fontainebleau*, aan den oever van de *Marne*.

Op dat kasteeltje woonden twee dames: — eene bloeiende, frissche, levenslustige jonkvrouw, en — eene vrouw nog weinig bedaagd, die zeer schoon was geweest, en zelfs nu nog bevallig was.

De jonkvrouw was nu haar zestiende jaar; — de moeder — want de andere was hare moeder — naderde den tijd van overgang waarin de liefde aftrekt, uit gebrek aan belegers. Zij was de veertig nabij.

Op vijf-en-twintig jaren weduwe van een officier, en meer edel dan rijk, was zij hare jeugd in de afzondering van dit kleine landgoed, hare eenigste bezitting, komen begraven — niet zonder hoop dat eenig edelman uit den omtrek, getroffen door haren vorstelijken tred, hare leedzaamte, en hare lieblanke handen, den zwarten sluier der weduwschap opheffen, en de twijfelachtige onbezorgdheid van haren toestand door de inkomsten van zijn erfgoed verbeteren zou. Maar, helaas! de tijden waren voorbij waarin de koningen herderinnen zonder bruidschat huwden! — De *Châtelaine de Versac* was van goede geboorte, maar de voornaamste van hare bezittingen was eene allerbeminlijkste, vrolijke, eigenwillige doch-

Eene Jufvrouw, geëxamineerd in de Hollandsche en Fransche talen, Geschiedenis, Aardrijkskunde, Rekenen, enz. en bekend met alle Vrouwelijke Handwerken, wenschte zich zoo spoedig mogelijk geplaatst te zien. Brieven franco onder letter C, aan de boekhandelaren en boek-drukkers *Lange & Co.* te Batavia. (2001)

Eene fatsoenlijke weduwe in eene der gezondste en der aangenaamst gelegen steden van Noordholland, wenschte zich te belasten met de opvoeding van een of twee meisjes, liefst boven de zes jaren oud. Voor eene godsdienstige en zedelijke opleiding zal de meeste zorg worden aangewend, waarmede vereenigd is het aanleeren van die kundigheden en talen, muziek en handwerken, als voor eene fatsoenlijke opvoeding vereischt wordt. (1985)
Adres *H. M. van Dorp.*

De ondergeteekenden maken langs deze bekend, dat zij een compleet Atelier hebben opgerigt, hoofdzakelijk voor de *Reparatiën aan Piano's en andere Muziek-Instrumenten*. Zij nemen de vrijheid zich in ieders gunst aan te bevelen, belovende eene goede en billijke bediening.
A. G. CALMER.
J. D. HEIMPELL.
(1996) Rijswijk, 2de huis naast de Harmonie, weg Tana-Abang.

Waterzuiverings Etablissement.

De procuratie van *A. de Bruyn*, geëtrooijerde voor het zuiveren en leveren van drinkwater, is op den 1 dezer overgegaan van *W. Suermondt Ex.* op *J. Tromp. W. Murman* is belast met het beheer der fabriek alhier.

BATAVIA, 5 December 1854. (1982)

Grondige Lessen

in de **ENGELSCH** en **HOOGDUITSCH** TALEN
geeft onder civiele conditiën
(2002) **J. W. LISCHKE.**

TONG,

Likdoornsnijder.

Gang Patjenongan. (1280)

De Ondergeteekende heeft zijn Kantoor aan de *Groote Rivier*, linker Oever.

Mr. BAKE.
(1981) Advocaat en Procureur.

JAVA-BODE.

H. H. Inteekenaren op bovengemeld Blad, die geneigd zijn met hun abonnement voor het eerste halfjaar 1855 voort te gaan, worden beleefd verzocht, hiervan zoo spoedig mogelijk aan den Ondergeteekende kennis te geven, en hem de gelden daarvoor *Franco* toe te zenden, ten einde geene vertraging in de ontvangst te ondervinden en de Uitgever in staat gesteld moge worden, de oplage bij tijds te regelen.

Prijs voor het eerste halfjaar:
voor Batavia f 12.50,
• Java 15.—
• de Buitenbezittingen 17.50.
• Nederland 22.50.

Brieven franco aan
den *Administrateur van dat Blad*,
(1933) **H. M. VAN DORP.**

De Inteekening en Storting voor dat Blad kan ook geschieden bij *van Haren Noman, Kolff & Co.* te Samarang en *E. Fuhri* te Soerabaya.

PRENTENBOEKEN EN PRACHTWERKEN, uitnemend geschikt voor *Gelegenheids Geschenken*, in groot assortiment.
Catalogus der Prentenboeken is gedrukt verkrijgbaar bij

(1974) **VAN HAREN NOMAN & KOLFF.**

ter... en de naburige edellieden vonden dat niet genoeg. Als eene verstandige vrouw, die den herfst voelt naderen, hield zij op haren spiegel te raadplegen, wende der hope op een tweeden echt den rug toe, en begaf zich schoorvoetende op den weg der... sijnheid.

Over den spiegel werd een sluier gehangen; een bedebank werd in hare kamer geplaatst, stichtelijke boeken vervingen er de vrolijke ridderromans en de geestige verzen (*verselays*) van *CLÉMENT MAROT*, en dagelijks bragt een biechtvader uren lang met haar door, en nam zelfs plaats aan hare tafel om diepzinnige gesprekken over duistere stukken van kerkeleer voort te zetten.

Ongeukkig zijn in alle dingen matiging en verdraagzaamheid noodig. In die twee deugden was Mevrouw *DE VERSAC* nog eenigzins ten achter. Afstand doende van de wereld, begon zij te wenschen dat de wereld in 't geheel niet mogte bestaan. En daar zij-zelve niet meer kon, niet meer wilde beminnen, vergat zij dat hare dochter in de lente der jaren beminnen zou... gehoorzaam aan de inspraak van Mevrouw de Natuur.

De arme maagd die niet anders hoorde dan strenge zedelessen, en geene boeken zag dan van *ST. AUGUSTYN*, kwam op een mooien dag op een wandelrid langs de *Marne*. een jongen ruiter tegen, slank en welgemanierd, met een vurigen blik, sierlijke knevels, en een fraai, rammelend zwaard... een volmaakten romanheld; niets ontbrak er aan.

FRAAIJE PLATEN
met
VERGULDE LIJSTEN
zijn voortdurend te bekomen bij
(2000) **H. M. VAN DORP.**

Kantoor-Boeken,

PARIJSCH FABRICAAT, in geheel Leder gebonden, in complete Stellen van
Grootboek, | Kopijboek
Journaal, | en
Memoriaal, | Kasboek.

Voorts: **DEBITEUREN BOEKEN**, Debet en Credit op eene bladzijde, **VERKOOP-, FACTUUR-, KAS-** en alle andere soorten van **BIJBOEKEN**, voor Handel en Administratie geschikt, in Quarto, Folio, Royaal en grootere formaten.

Al deze Boeken zijn net geliniëerd, eenvormig en solide gebonden, en geheel ten gemakke van verbruikers ingerigt; het papier is van de zwaarste kwaliteit en sterk geglaceerd. De prijzen der differente Boeken zijn uiterst billijk genoteerd.

(1998) **VAN HAREN NOMAN & KOLFF.**

Op Donderdag 7 December

verkrijgbaar bij alle Boekhandelaren te Batavia,
eene zeer gedetailleerde

KAART VAN DE KRIM,

bijzonder bewerkt ten gebruike bij de tijdingen van het Tooneel des Oorlogs.

(1997) Prijs f 3,— per Exemplaar.

ALMANAKKEN EN AGENDA'S

VOOR 1855,

in diverse formaten verkrijgbaar bij
(1973) **VAN HAREN NOMAN & KOLFF.**

Visite-Kaartjes,

Glacé- of Carton-Papier, verguld op snée, op naam gelithografeerd of geboekdrukt, verkrijgbaar bij
(1975) **VAN HAREN NOMAN & KOLFF.**

LITHOGRAPHIE.

De ondergeteekende berigt, dat bij hem kunnen vervaardigd worden alle soort van **LITHOGRAPHIE**, als: **Handelspapieren, Plaatwerk, Visite-Kaartjes, Etiquetten** voor Wijnen, enz., met **Goud en in Kleuren**, en wat verder daaronder begrepen kan worden.

Door vermeerdering van personeel is hij in staat gesteld alles op de spoedigste wijze af te leveren.

(1667) **H. M. VAN DORP.**

BATAVIA, October 1854.

Bij **W. BRUINING** wordt uitgegeven:

NED.-IND. ZAK-ALMANAK

VOOR 1855.

Prijs, met een afzonderlijk Waschboekje... f 2,50
Franco per post over Java 3,50

KANTOOR-ALMANAK

voor 1855,

Op Groot Velijn Papier, gedrukt in **DRIE** verschillende Kleuren,

Prijs opgeplakt f 2,— Onopgeplakt f 1,—
Mede verkrijgbaar bij den Heer *Blok*, te Cheribon. (1961)

De ruiter groette haar met zoo veel hoofschen zwier, dat zij eene kleur kreeg en... vlugtte.

Maar des anderen daags kwam zij toevallig weer op dezelfde plek. Toevallig was daar ook weer die ruiter. Hij zat, er peinzende op het gras, en, kortom — het toeval, die wondermeester, maakte dat zij elkander naderden, elkander spraken, beiden eene kleur kregen, en — binnen de maand elkander smoorlijk beminden.

Welhaast bemerkte Mevrouw *DE VERSAC*, dat hare dochter dagelijks op hetzelfde uur uitging. Zij deelde hare opmerking mede aan Vader *SAMUEL*, den biechtvader, die twee kapitels van *ST. AUGUSTYN* las, en tot de gevolgtrekking kwam, dat de jonkvrouw beminde.

De verbaasde moeder ondervroeg de jeugdige overtreedster, vernam alles, en slaakte een kreet van deugd-zamen afschrik: — Eene zop streng opgevoede dochter! — En beminnen!"

Vernits de biechtvader niet nabij was, begon zij echter te bedenken: dat ook zij-zelve op die jaren had bemind, en vond het kwaad maar half zoo groot, als de minnaar rijk, edelman en tot huwen gezind ware. Helaas, de minnaar, hoewel edel, was niet rijker dan de minnaar van *LUCIE VAN LANNEEMOOR*, en — hij was Hugenoot bovendien. Mevrouw *DE VERSAC* verbood hare dochter hem weder te zien, en dreigde haar, als zij niet gehoorzaamde, met het klooster.
Dit bewerkte — want eene minnende maagd is tot

ST. NICOLAAS GESCHENKEN.

Tooverlantaarns, Dianorama's, Microscopen,
fraaije Kinderboekjes en Plaatwerken,
voorhanden bij

(1879)

H. M. VAN DORP.

NIEUWE ROTTERDAMSCHER COURANT

en

ALGEMEEN HANDELSBLAD,

editiën voor Oost-Indië.

De directiën dezer bladen brengen ter kennis van het publiek, dat het abonnements-bedrag voor 1855, zijnde zes en dertig gulden receptis, tijdig genoeg franco moet worden overgemaakt aan

De Expeditieuren-Correspondenten,

(1970)

LANGE & Co.

INDISCHE ZAKALMANAK 1855.

f 2,—, Franco 3,—.

KANTOORALMANAK

f 1,—, Onopgeplakt 0,60.

(1756)

LANGE & Co.

Het vertrek der stoomboot *Banda* naar Samarang en Soerabaya is bepaald 24 uren na aankomst der verwacht wordende Landmail of niterlijk den 7den dezer.

Voor Vracht en Passage adressere men zich aan

De Agenten,

(1980)

B. KOPERSMIT & Co.

2 December 1854.

Het stoomschip *PADANG* zal na aankomst der mail, via *Benkoelen* naar *Padang* vertrekken.

Voor vracht en passage adressere men zich aan

de Agenten,

(1962)

B. KOPERSMIT & Co.

Naar Sinkawang en Sambas

zal tegen den 13den dezer vertrekken, het stoomschip *Macassar*.

Voor vracht en passage adressere men zich aan de Agenten

(1999)

B. KOPERSMIT & Co.

6 December 1854.

Vracht en Passage naar Tjilatjap

met het Nederlandsche schip *Baltimore*, kapitein *Posthoks*. Inlichtingen te bekomen bij

(1990)

B. KOPERSMIT & Co.

Het stoomschip *Koningin der Nederlanden*, gezagvoerder *Deighton*, zal vertrekken naar *Singapore*, via *Muntok* en *Riouw* op den 12den dezer.

Voor Vracht en Passage te bevragen bij

(1983)

MACLAINE, WATSON & Co.

Directeuren der N. I. Stoomboot-Maatschappij.

BATAVIA, den 4 December 1854.

Voor Passage naar Nederland

wordt eene uitmuntende gelegenheid aangeboden per het Nederlandsche barkschip *Hendrina*, kapitein *Pomps*, bijzonder goed ingerigt voor den overvoer van Passagiers, zullende tegen het einde van deze maand van Sourabaya via Panaroekan naar Nederland vertrekken.

Voor informatiën gelieve men zich te wenden tot den Gezagvoerder of de heeren *Schimmelpenninck & Co.* te Sourabaya.

(1991)

P. LANDBERG & ZON.

Voor den overvoer van Passagiers wordt gelegenheid aangeboden, met het daarvoor zeer doelmatig en gemakkelijk ingerigte Nederlandsche barkschip *Brouwershaven*, kapitein *P. Jansen*, voerende eenen bekwaamen scheepsdoctor; zullende deze bodem waarschijnlijk tegen het laatst van deze maand van Sourabaya over Probolingo naar Nederland vertrekken.

Voor informatiën gelieve men zich te wenden tot den Gezagvoerder of de heeren *Schimmelpenninck & Co.* te Sourabaya.

(1992)

P. LANDBERG & ZON.

Wordt Gevraagd

Iemand genegen, voor eigene rekening Logement te houden op het Gezondheids Etablissement te Gadok.

Nadere inlichtingen te bekomen bij

(2004)

Dr. STEENSTRA TOUSSAINT.

BATAVIA.

In den morgen van den 2 dezer kwam alhier ter reede aan het viermastschip de *Argo*, kapitein *D. Huysers*, van Rotterdam 28 Aug., aan boord hebbende een detachement suppletietroepen onder het bevel van den van verlof naar Nederland terugkeerenden onderintendant der 2 klasse *J. W. Jonkers*, medegeleiders de 1 luitenants der infanterie, *H. A. Termijtelen* en *F. K. N. van Bijleveld*, beide ridders der Militaire Willemsorde 4 klasse en insgelijks van verlof naar Nederland terugkeerende, de 2 luitenants van dat wapen *F. van Mekern* en *M. A. van de Koning* en de officier van gezondheid 3 klasse *Galdemeester*.

Aan boord was alles gedurende de reis zeer wel geweest en zoowel heeren officieren als manschappen waren bijzonder tevreden over de behandeling van den gezagvoerder.

Den 3 des morgens ontcheepte het detachement en marcheerde, na het nuttigen van brood en wijn, zooals zulks gebruikelijk is, met deszelfs klein doch zeer voldoende horenmuziek aan het hoofd en met de Nederlandsche vlag versierd met de leus: *Trouw en eer aan Vaderland en Koning. God zij met ons!* in zijn midden, naar het kampement te Weltevreden, wordende aan de Sluisbrug ten hartelijkste ontvaangen door eene menigte manschappen van het garnizoen, die, dewijl het Zondag was, vrij af hadden en ingehaald door de tamboers en horenbazers van het 1ste batt. infanterie.

Den 4 des morgens werd het detachement, sterk 140 onderofficieren en manschappen, door den kolonel militaire commandant gemonsterd.

— Op gisteren avond ten 7½ ure, werd in de voor-galerij van een huis op den weg van Tanah-Abang, een tafelkleed ontvreemd, en een uur later een venster van buiten opengebroken. Op het toeschieten van den bewoner van dat huis werden de daders echter verhinderd hunne communistische voornemens verder ten uitvoer te leggen.

— In het *Soerabayasch Nieuws- en Advertentie-Blad* van Woensdag 29 November II. No. 94 leest men:

Uit Grisse wordt ons gemeld dd. 25 November 1854. Reeds verscheidene malen heeft men in den *Java-Bode* vermeld de vrijkoop van slaven door hen zelve. Die tijdgeest dringt door, want heden zag men de herhaling.

Eene familie slaven van 10 koppen werd op de vendutie ten verkoop aangeboden. Het was een aandoenlijk gezigt, angst en vrees op het gelaat der kleinen en volwassenen te zien uitgedrukt, door het onbestemde aan wien, na verloop van slechts weinige minuten, hun aller vrijheid zou behooren. Als eene magnetische werking deed het denkbeeld van vrijheid de aanwezigen overeenstemmen niet te bieden, onder tegenstelling van den nog kort verlopen tijd, toen het koopen van een slaaf niet veel meerder beteekende dan een stnk huisraad. Zij werden opgeveild. Een hunner bood vijf gulden; daarop volgde eene diepe stilte en eene heilige aandoening doordrong een ieders borst, want de vrijheid van een tiental menschen stond op het spel. Er werd niet meer geboden, de hamer viel! Het lot was beslist! Hun heiligst regt, hunne vrijheid was verkregen!

De meewarigheid der vrijgeborenen verwisselde in een opgeheven gelaat over het geluk den ongelukkigen overkomen, doch zou men het gevoel der vrijgewordenen zelve kunnen schetsen?

— Onze correspondent te Melbourne deelt ons het volgende mede:

Melbourne, 7 October. Het Engelsch schip *China*, van Liverpool te Sydney aangekomen, werd op den 13 Julij jl. op 38° 28' 86" Z. B. door het Nederlandsche schip *Twee Gezusters*, van Liverpool naar Melbourne bestemd, terwijl zij elkander praaiden, aangezeild. De *China* heeft daardoor veel schade geleden.

— In de Meroomyn heeft tusschen de Europeanen en Chinezen een gevecht plaats gehad, hebbende een der eerstgenoemden zich een stuk grond toegeëigend, waarop reeds een Chinees werkzaam was, waardoor deze in zijne bezigheden werd gestoord. Gedurende dat gevecht nam het aantal der beide natien, daaraan deel nemende, van lieverlede toe, doch de Europeanen werden afgeslagen. Zij kwamen evenwel met grooter magt terug en joegen de Chinezen het bosch in. Hiermede niet tevreden, staken eenige booswichten de tenten der verslagene Chinezen in den brand en ontroofden daaruit p. m. £st. 1000.

— De vroegere stoomboot *Rajah Wallie*, thans hernaamd *Tasmania* is te Launceston (van Diemensland) voor £st. 5500 verkocht. Sedert de komst van dat vaartuig van Java in Australië is hetzelfde niet zeer gelukkig geweest en zeker wel zesmaal van eigenaar veranderd.

— 14 October. Op heden valt er niet veel te berigten. Alles is zeer stil; faillissementen van kleine handeldshuizen hebben voortdurend nog plaats, echter is de staat onzer geldmarkt eenigzins verbeterd. Het goud blijft op £st. 3.19.6 per ons.

De lading Rijst, per *Seabreeze* van Batavia aangebragt, wordt à £st. 15 per ton aangeboden.

— De Melbournsche Tentoonstelling zal den 17 October geopend worden. Het is een allerliefst gebouw, wel de bewondering van liefhebbers van schoone kunstten waardig. Eene fraaije verzameling van voorwerpen van kunst en nijverheid en natuurlijke voortbrengselen is reeds voltooid.

— In deze week werd een troep inbrekers, aangevoerd door den hier zeer beruchten *Johnny May*, gevangen genomen. Toen het huis, waarin dit geschied was, doorzocht werd, vond men onderscheidene soorten van gestolene voorwerpen, eeljk ook valsche sleutels, doch *Johnny May* zwoer zeer laconiek, dat die juist op dat oogenblik door de policiedienaren daar waren neergelegd, om hem verdacht te doen maken en hunne eigene roofzuchtige handelingen daardoor te dokken.

— 48111 Oncen goud werden in deze week uit de mijnen aangebragt en £st. 50,000 in specie van hier naar Mauritius uitgevoerd.

— 16 October. Heden werden de bewoners van de stille Spencerstraat, Batmans Hill en Latrotestreet west, in grooten angst gebragt door een ooploop van eene menigte slecht gekleede, met stokken gewapende mannen. Die lieden waren de Melbourn- en Geelong spoorwegarbeiders, die geweigerd hadden meer te werken, omdat hun arbeidsloon van 14 tot 10 shillings per dag verminderd was en nu te zamenrotteden, om hen, die het werk voor de laatste som aangenomen hadden, te lijf te komen. De rijdende politie kwam spoedig ter plaatse der zamenrotting aan en het gelukte de menigte, oogen-schijnlijk beschaamd over hare verkeerde handelwijze, door eene vredelievende toespraak uit elkander te doen gaan, doch men vrees, dat de zaak daarmede niet is afgedaan, maar die ooploop slechts een begin van veel bloedvergieten zal zijn.

— Tot verwondering van iedereen alhier, bragt het gisteren met de mail uit Engeland aangekomen schroefstoomschip *Calcutta*, brieven, couranten, prijs-couranten enz. van Java mede van de maand *Jongjil*, terwijl met de laatste gelegenheid van Java, namelijk per stoomschip *Madras*, reeds de berigten van daar van de maand Augustus ontvangen waren. Dit wordt toegeschreven aan de op de adressen gestelde woorden: *per Overland-mail*, waardoor die brieven enz. bij vergissing eerst een reize naar Europa gedaan hebben en van daar herwaarts zijn gezonden.

— 20 October. De Victoriabank te Bellaarat werd in deze week op helder lichten dag geplunderd. De gewone sluiting dier bank heeft plaats des namiddags ten 3 ure, doch, nadat dit geschied was, werd er door vier kerels aan de deur geklopt. Toen de deur door een klerk geopend werd, vielen zij dezen onverhoeds te lijf en wierpen hem op den grond. Een hunner hield hem vast, terwijl de anderen naar binnen stoven en den directeur opzochten. Deze beambte trachtte zich nog te verdedigen, waarop een der roovers een pistool loste, doch hem gelukkig niet raakte. Zij slaagden er echter in hem vast te binden, waarna zij p. m. £st. 14,000 aan banknoten ontvreemden en daarmede het hazenpad kozen, den armen directeur en den klerk, gebonden op den grond liggende, achterlatende.

Er is eene premie van £st. 1600 op het gevangennemen dier roovers uitgelooft.

— Te dier plaatse (Bellaarat) heeft nog eene schandelijke zaak plaats gehad. In het Eureka hotel aldaar was een verschrikkelijke, tot dus verre nog geheimzinnige moord gebeurd. De verdiening viel op den eigenaar van dat hotel, *Bentley* genaamd, op zijne vrouw en op den knecht *Mooney*. Deze werden voor de rechtbank gebragt, doch onschuldig bevonden en weder in

opstand genegen — dat de jonkvrouw des anderen daags, terwijl hare moeder zich met Vader *SARVÉL* in 't ontleden van een duister gezegde van *ST. AUGUSTYN* verdiepte, door velden en wegen vloog en zich als verloor in 't bosch van *Kontainebleau*, waar, naar alle waarschijnlijkheid, ook de ridder zou komen.

Hier begint ons geschiedverhaal.

II.

Het was laat in den herfst. De wintermaand was nabij; de avond viel, en de wind floot door 't gele gebladerde. Twee mannen, 't musket op den schouder en gevolgd door een *Schotschen* windhond, liepen op een kronkelend pad, dat men goed kennen moest om er niet af te raken. Hunne kleeding was die der edellieden, maar de oudste van hen was hooger in rang, — te oordeelen naar de onderscheiding, die zijn medgezel hem bewees. Hij moest omstreeks de vijftig jaren oud zijn; had een doordringend oog, een glimlach om de lippen, een zacht maar scherppinnig voorkomen: iets slaws en goedhartigs dooreen. Vertrouwelijk leunende op den arm van zijn medgezel, dien hij de hemel weet welke historie vertelde, stapte hij luchtig voorwaarts.

Zijn medgezel was iets jonger: een man van omstreeks de veertig, vrij lang en tenger van gestalte, met een gelaat even stil en strak als dat van den oudsten opgeruimd en bewegelijk was.

De bogten van het pad volgende, kwamen zij aan eene kleine opene plek met een beekje doorsneden, en aan den kant van dat beekje zat eene jonkvrouw te weenen.

— Wat is dát? Een lief meisje in tranen! — riep de oudste uit — Daar moeten we méer van weten. Blijf eens staan *rector* en wacht een oogenblik. Ik zal alleen bij haar gaan; zij mogt anders eens schrikken. Wij moeten toch weten of de tranen van dat lieve gezigt niet zijn af te droogen.

De jonkvrouw had de wandelaars niet bespeurd en zag onafgebroken voor zich. De oudste edelman naderde haar ongemerkt en stond welhaast voor haar. Toen keek zij schichtig op en wilde vlieden; maar de deelnemende stem en een allergeoedigste blik van den onbekende hielden haar terug.

— Vrees niet, lief kind! gij hebt niets van mij te duchten. Maar, als ik 't weten mag, zeg mij dan waarom ge weent.

De jonkvrouw kleurde nog sterker dan zij reeds gedaan had, droogde snel hare tranen af, en durfde niet antwoorden.

Welnu, lief kind! — hernam hij — 't is of ge bang voor mij zijt. Laat mijn grijze baard u een klein beetje vertrouwen inboezemen. Hoe heet gij?

— *Rose de versac* — antwoordde de maagd met eene buiging, en eenigzins gerustgesteld.

— Zoo? DE *VERSAC*? Wel dien naam ken ik. Er was bij de boogschutters van *Navarre* een kapitein de *VERSAC*; dat was een mijner beste vrienden....

— Uwer vrienden? Zijt gij een vriend geweest van mijn vader? — riep de kleine uit, en zag den edelman aan met een van die snelle blikken, met welke de vrouw een man van top tot teen denkt op te nemen en te doorzien.

— Zeker, mijn kind! zeker. Gij gelooft mij immers? Er lag zoo veel goedhartigs op het gelaat des edelmans, dat *Rose* geheel en al bedaarde, en tot antwoord gaf:

— O volkomen, Mijnheer!

— Welnu dan, voor een oud vriend zijns vaders heeft men geene geheimen. Gij zult me dus zeggen, wat u zoo bedroefd maakt.

Rose kreeg andermaal eene kleur.

Ik bemijn *GASTON DE CAMP-LOUP*. — zoide zij, nauwelijks hoorbaar.

— Zoo? — En wat is die *Mijnheer GASTON DE CAMP-LOUP*?

— O, een knap en dapper edelman.

— Nu dat is goed. En hij bemint u niet, misschien?.... Dat ware hem niet te vergeven!

— Neen, o neen: hij bemint mij óók.

(Wordt vervolgd)

vrijheid gesteld. De mijnwerkers waren over die vrij- spraak zeer ontevreden en lagen weldra de grootste miskenning van wet en goede orde aan den dag. Dui- zenden kwamen bijeen en zwoeren op Bentley wraak te nemen. Deze mogt het echter gelukken naar het kámpement der commissarissen over de goudmijnen, (gouvernements ambtenaren) te ontsnappen. Woedend dat hun slagtoffer zoo uit hunne handen ontkwam, sta- ken zij het hotel in den brand. De politie deed al het mogelijke om dat te beletten, doch te vergeefs. Zelfs de meubelen, door haar uit de vlammen gered, werden haar door de oproerlingen ontrukkt en weder in het alles vernielende vuur geworpen. Na dat er niets meer overschoot om eene prooi der vlammen te kunnen wor- den, ging de oproerige menigte stil uiteen en naar huis terug.

— Het Engelsche bestuur heeft het voornemen om de herwaarts gezonden wordende bannelingen bij aankomst vrij te laten, dat wil zeggen: *vrij in Australië alleen*. Deze maatregel verwekt hier eene groote ontevredenheid onder de goede en vredelievende klasse der bevolking en er worden reeds reksten gereed gemaakt, om het bestuur te verzoeken van dat voornemen af te zien.

— 22 October. In den handel is alles nog altijd even stil. Het goud voortdurend op £st. 3.19.6 per ons.

— 23 October. De kolonie Victoria is alles behalve rustig. Op Maandag 23 dezer werd hier door den raad en burgerij eene groote meeting gehouden over den in- houd der depeches van het Engelsche gouvernement, waarin het hier boven bekend gesteld voornemen om- trent de bannelingen voorkomt. Ongeveer 20,000 per- sonen woonden de meeting bij, om hun bepaalden tegen- stand en ontevredenheid over dat voornemen te kennen te geven. Luid en algemeen was de kreet: *zij zullen niet aan land komen!* en er werd besloten eene petitie aan de koningin in te dienen met het verzoek, dat H. M. van dit voornemen terug mogt komen. Ingeval van weigering zou men beproeven de bannelingen eigenmag- tig bij aankomst het land te beletten.

— Te Bellaarat heeft insgelijks eene meeting der mijn- werkers tegen het koloniaal bestuur plaats gehad. De oorzaak ligt in de slechte behandeling, die zij van de commissarissen der goudmijnen ondervinden. De mijn- werkers weigeren thans *«licencie»* te betalen en in deze week is onder hen een opstand uitgebroken, waarbij die gouvernementen ambtenaren met den dood bedreigd wer- den. Reeds zijn 450 militairen van hier derwaarts ge- zonden om zoo mogelijk de rust te herstellen.

— In het stadje Heidelberg, een der schoonsten in Australië, is tusschen de inwoners en de geestelijken over het inkoop van landerijen en het bouwen van kerken enz. geschil ontstaan. Het schijnt dat het geld door de bevolking tot dit doel bijeengebracht, op eene zeer onvoegzame wijze door de geestelijken verbruikt of verteerd is geworden.

— In den nacht van den 25 ontstond er brand in de pakhuizen van de heeren Coffey Hill & Co. op de werf, als ook in de gebouwen, gebezigd door de heeren Gil- bert & Co., auctionairs, Patterson & Co., scheepsleve- ranciers en R. C. Steele, scheepslagter. Het verlies wordt op £st. 50,000 begroot, waarvan slechts een derde verzekerd is.

— Den 24 October kwam het schip *Twoe Gasssters* kapitein de Wilde, (zie boven) alhier aan. Wegens avarij had die bodem te Rio Janeiro moeten binnen loopen en daardoor zulk eene lange reis gemaakt.

NIJDERLAND.

's Gravenhage, 29 Sept. Op de 7de verkoopng der gronden in het droog gemalen Haarlemmermeer, laatst- leden Woensdag te Lisse gehouden, zijn de 14369 te koop aangeboden bunders verkocht voor f 739,210, zijnde gemiddeld f 530 per bunder.

In het geheel hebben de tot dusverre verkochte 11,365.42 bunders opgebracht f 5,391,350 of gemiddeld f 474 per bunder.

— Wij vernemen, zegt de *Nieuwe Rotterdam Courant*, dat Z. M. op het verzoek der kamer van koophandel dezer stad, bepaald heeft, dat Zr. Ms. stoomschip *Am- sterdam*, in het belang des handels eenigen tijd op de Kust van Guinée zal gaan kruisen, en aldaar onder- scheidinge plaatsen aanduen, om er door zijne artillerie- exercitien eenigen indruk te verwekken. Men voegt er bij, dat het vertrek van dien bodem bepaald is op 25 October.

ENGELAND.

Men leest in de *Morning Chronicle* van 3 October: De guides te paard zijn laatstleden Zaterdag op het exercitieveld van St. Jamespark te Londen in oog- sctouw genomen, en des avonds op de *Joseph Shepherd* en de *Blundell* ingescheept, om naar het tooneel van den oorlog in de Levant te worden overgebracht.

— Eene dame te Belfast, mevrouw Wilson genaamd en aan de cholera overleden, heeft aan de armen harer stad 30,000 pd sterl. vermaakt. De rente van deze be- langrijke som moet onder de arme zestigjarige weduwen verdeeld worden, en ieder harer 7 shillings 's weeks genieten. Deze dame heeft ook nog 5000 pd. sterl. aan een gesticht voor doof-stommen en 20,000 pd. sterl. aan verschillende weldadigheids-gestichten te Londen ver- maakt. Drie weken voor haren dood, schonk zij nog drie giften, ieder van 500 pd. sterl., aan de weldadig- heids-gestichten te Belfast; alstoen scheen zij zeer ge- zond en gelukkig te zijn.

— Men verzekert dat de kolonel Gandy van den staf van het Engelsch leger, den vorigen dag of in den morgen van den slag van Alma door de Russen krijgs- gevangen is gemaakt. Die kolonel is zeer bijziende, en het schijnt dat hij een Russisch cavallerie-regiment voor een Engelsch heeft aangezien. Sommigen zeggen dat hij gedurende den slag bevrijd is geworden; anderen dat hij naar St. Petersburg is opgezonden, doch deze tijding verdient bevestiging.

— Een brief van Marseille, met de *Standard* ont- vangen, deelt mede, dat men door de *Fury* vernomen had, dat het 23ste regiment Engelschen al zijne offi- cieren, op drie na, waarvan kapitein Bell de oudste is, v-rloren heeft. De kolonel Ainsly sneuvelde op het oogenblik, dat hij een vaandel op de hoogte van Alma plaatste. Het schijnt dat de Russen het voornamelijk op de Engelschen gemunt en hunne soldaten last ge- geven hebben den *roodrokken* geen kwartier te schenken.

— Volgens de Engelsche dagbladen, bestaat er op dit oogenblik te Northfleet eene uitgestrekte fabriek tot het maken van patronen voor het Levantsche leger. De heeren *Schlesinger* en *Hill*, eigenaren dier fabriek, hebben met de regering eene overeenkomst aangegaan voor de levering van 35 miljoen patronen. 500 man- nen, vrouwen en kinderen zijn daaraan werkzaam. Ook berigt men, dat hetzelfde huis aangenomen heeft 52000 bommen te leveren.

Londen, 6 Oct. Het burgerlijk gerechtshof te Plymouth heeft een verdiet uitgebragt in de zaak van de luit- nants ter zee *Knigt* en *Seymour*, beschuldigd van moord, door aan een jong meisje, dat een gedeelte van den nacht aan boord van hun vaartuig had doorgebracht, slagen te hebben toegebracht, die den dood ten gevolge hadden. Het gerechtshof heeft, naar het verslag eener geneeskundige commissie, beslist, dat het slagtoffer overleden is aan de gevolgen van het scheuren der blaas, door een toevalligen val veroorzaakt.

Het gerechtshof heeft uit dien hoofde die beide officie- ren vrij gesproken van de aanklagt, verklarende *Sey- mour* geheel vreemd aan de zaak, doch *Knigt* ten hoogste berispingswaardig, als hebbende te midden van den nacht en zonder de voorzorgen te nemen, die de menschelijkheid gebood, een jong meisje door hem aan boord geroepen, in een staat van dronkenschap terug gezonden, die door zijn aandrang was geboren gewor- den.

Het publiek heeft deze beslissing niet zeer gunstig opgenomen. Op het persoonlijk verzoek van dien offi- cier zal de zaak voor een krijgsraad gebragt worden.

FRANKRIJK.

Parijs, 4 October. Te Marseille en Toulon hebben herhaaldelijk bewegingen van talrijke troepen plaats. Detachementen cavallerie en infanterie worden dagelijks in die havens naar de Levant ingescheept, naar men veronderstelt, om het in ons leger door de cholera te weeg gebragte ledige aante vullen. In Engeland grijpt trouwens ook hetzelfde plaats.

— Sedert eenigen tijd bespeurde een restaurateur te Bourg-la-Reine telken morgen, dat het geld, tót welk hij den vorigen dag ontvangen had, verdwenen was. Alle pogingen door hem aangewend om den dief te ont- decken bleven vruchteloos, en hij besloot eindelijk de politie hiervan kennis te geven. Er werden agenten in de benedenzaal, alwaar het kantoor was dat de lade met de ontvangst bevatte, geplaatst, doch gedurende twee nachten zagen zij niets en greep er geen diefstal plaats. In den loop van den derden nacht echter ont- waarden zij een persoon, die voorzien van een lantaarn voorzigtig naderde, de lade met behulp van een sleutel opende, twee vijftienc stukken en eenig klein geld er uithaalde en zich, stilletjes door de agenten gevolgd, naar den tuin begaf. Hier groef hij met een mes een gat in den grond, haalde er eene doos uit waarin hij het geld lag, en maakte zich gereed het gat weder dicht te maken, toen de agenten toesprongen, doch niet we- nig verwonderd waren in hun gevangene den restaura- teur zelf niet gesloten oogen te herkennen, die blijkbaar aldus handelde onder den invloed van het somnambu- lismus. Voorzigtig maakten zij hem wakker en hij was niet minder verwonderd dan zij over eene daad, wier uitslag voor hem was het bezit van eene vrij groote som, door hem op die wijze buiten zijn weten gespaard.

DUITSCHLAND.

De Duitse dagbladen berichten het overlijden van den Poolschen generaal *Joseph Chlopiski*, die met on- derscheiding onder het eerste keizerrijk in Spanje en Rusland gediend heeft, en tijdens den opstand in Polen in 1830 tot dictator benoemd werd. Sedert dien tijd leefde de generaal stil te Cracau en overleed aan eene slepende ziekte in den ouderdom van ongeveer 80 jaren.

Brand te Memel. — Een telegrafisch berigt deelt mede, dat Memel door eene verschrikkelijke ramp is getroffen. Die brand heeft het grootste gedeelte der stad vernield. De verliezen zijn ontzaggelijk. In den avond van den 4den October is de brand begonnen, en in den namid- dag van den 5den was men de vlammen nog niet meester.

— De *Frankfurter Courant* bevat in den vorm van een brief uit Weenen, 17 Sept., het volgende:

De repliek van het Oostenrijksche cabinet op het Rus- sische antwoord van 26/14 Augustus, is even waardig als ernstig. Vooral weert het krachtig dat het verwijt van zich af, dat Rusland aan Oostenrijk doet van zich bij de Westersche mogendheden gevoegd te hebben, met het blijkbaar erkend doel, eener zoo wel zedelijke als stoffelijke vernedering van het Russische rijk. Nooit heeft de staatkunde van Oostenrijk de verzwakking, veel min- der nog de vernedering van een Europeeschen staat ten doel gehad, maar ten allen tijde al de staten als onaf- hankelijke en wettig geconstitueerde lichamen beschouwd en geëerbiedigd.

Evenwel moet Oostenrijk de regten en belangen van zijne eigene volken, die van den Duitschen Bond en van Europa vrijwaren, en het is waarlijk zijne schuld niet, dat het om ze tegen Rusland te verdedigen, zulk eene ontzaggelijke magt heeft moeten ontwikkeelen, die onmetelijke sommen kost. Het verwijt van Rusland is te gevoeliger, dewijl juist Oostenrijk, van den oorsprong af van het Russisch-Turksch geschil alles gedaan heeft wat de opregtste vriendschap vermagt, eerstens om Rus- land van de noodlottige bezetting der vorstendommen te weerhouden, en vervolgens, toen die mantregel, in weerwil zijner raadgevingen, zijner beden zelfs, vol- bragt was, voor dat rijk een eervolle vrede geboren te doen worden.

En wat vraagt thans, zelfs nu de verwickelingen zulk eene groote uitgestrektheid verkregen hebben, Oosten- rijk aan Rusland als zoo onbillijk, dat het laatste rijk zich heeft laten wegslepen om aan het eerste dat verwijt te doen? Enkel dat Rusland den vrede aan de wereld terugschenke, door in het belang van het regt en het Europeesch evenwigt af te zien van hetgeen het toch niet meer bezit. Wat zou Rusland gedaan hebben, in- dien in 1853 Oostenrijk ter gelegenheid van een geschil met de Porte hegemon was met het bezetten der Do- nausche Vorstendommen?

Waar is het dat Oostenrijk thans die vorstendommen bezet, doch niet willekeurig, maar ten gevolge van een tractaat met derzelver wettigen vorst gesloten, en buit- tendien met toestemming van Pruisen, Engeland en

Frankrijk, gevolgelijk als het ware als bemiddelaar, die niet gedoogen mag dat door Russischen druk of Europeesch Turkije den vrede der wereld op schier be- paald terugkeerende tijdstippen in de waagschaal word- gesteld.

Een zoo billijk, menschlievend doel verschilt veel van het plan om Rusland te willen vernederen, en Oosten- rijk verdient voorzeker het minste het verwijt, dat het in het Russisch antwoord gedaan wordt.

DENEMARKE.

Elseneur, 29 Sept. Wij zijn hier getuigen geweest van een verschrikkelijk tooneel. In den ochtend van eergisteren werd de Zweedsche bark *Scandia*, gaande van St. Ubes (Portugal) naar Elseneur, door een buit- tengewoon hevigen storm op de kust geworpen en ver- brijzeld. In een oogenblik was de zee bedekt met de overblijfselen van dien bodem, die overal heen dreef. Op een derzelve hadden zich veertien personen vastge- klemd, maar het was onmogelijk han te hulp te komen. Te Kannstadt beproefde men door middel van reddings- vuurpijlen touwen toe te schieten, doch dit gelukt niet.

Een uur later dreef de wind die overblijfselen in een westelijke rigting, die hen het Kinnstrand deed nade- ren, alwaar eenige visschers, met gevaar van hun eigen leven, zich in het water wierpen, zwemmende de wrakken bereikten en de veertien schipbreukelingen behouden en wet aan wal bragten.

De kapitein, bootsman, drie matrozen en een scheeps- jongen van de *Scandia* kwamen in de golven op, op het oogenblik dat het vaartuig verbrijzeld werd.

ZWEDEN.

Stockholm, 15 Sept. Naar men zegt, zal de zitting der stenden binnen eene maand gesloten worden. Ge- bruikelijk is het, dat voor het scheiden van iedere zit- ting, de stenden, afgescheiden van het budget, de koning twee crediten openen, om bij onvoorziene om- standigheden, die zich gedurende den tusschentijd de zittingen voordoen, te bezigen. Het eene, het groot credit genaamd, bedragende gewoonlijk 4 miljoen fr. is slechts beschikbaar in geval van oorlog; het ander of het klein credit, meestal van 2 miljoen fr., kan gebezigd worden tot verdediging van het koninkrijk en andere onderwerpen van onvermijdelijke noodzakelijk- heid.

Men verzekert alom, dat de koning in de vergade- ring van den geheimen raad, op gisteren in het paleis plaats gehad hebbende, te kennen heeft gegeven, het voornemen te hebben den stenden te verzoeken, het laatste credit, uithoofde der tegenwoordige omstandig- heden, te stellen op 5 miljoen fr.

— Het lineschip *Karel XIV Jan*, dat van een schroefstoomvermogen is voorzien, is, na zich eenig- dagen alhier opgehouden en een bezoek van den ko- ning ontvangen te hebben, in de Oostzee gaan kruisen.

RUSLAND.

Tijdingen van Odessa van 21 September berigten, dat de stad eenigzins gerust gesteld is, omdat de vereenigde vloot, welke voor de haven kruiste, de stad niet aan- getast heeft. De generaal *Menchikoff* is in ongenade gevallen en heeft zijn post verloren.

Men zegt dat nu erkend wordt, dat het gevecht te Sinope de bron is der ongelukkige verwickelingen, waarin Rusland zich gedompeld ziet, en men beschul- digt nu den admiraal van te haastig gehandeld te heb- ben. De generaal *Krusenstern* heeft ook naar het schijnt eene sterke berisping van St. Pétersburg ontvangen, over het uitvaardigen, buiten voorkennis van den gou- verneur *Annonkoff*, van de bekende proclamatie, waarin hij de verwoesting van Odessa door de Russen zelf als eene mogelijkheid doet voorkomen.

— Men schrijft van Odessa 24 Sept., dat twee zwarte branden, den voorraad van koopwaren in de pakhui- zen der haven opgestapeld, hebben vernield.

— Naar de laatste uit Weenen, omtrent het tooneel des oorlogs in Azia ontvangen berigten, trekken de Russen zich te Tiflis zamen. De vraag is echter of het den Russischen bevelvoerders zal kunnen gelukken, de bergvolken van *Schamyl* te beletten hun berggroeve te verlaten. Tot dus verre bezit *Schamyl* meer dan 400 Russische dorpen en heeft hij 800 gevangenen medege- voerd, meestal grondgeesteliken.

Odessa, 26 Sept. De generaal *Gortschakoff* is alhier aangekomen, en heeft dedelijk eene tijdsafkomst met de generaals *Annonkoff* en *Krusenstern* gehad. Er was sprake om prins *Menchikoff* versterking toe te zenden. Te Odessa en omstreken zijn niet meer dan 20,000 man- troepen, en er moest aan gedacht worden om hetgeen men naar Péripoc zenden kon, te vervangen. Het ge- rucht loopt, dat de verbondenen de overgave van Se- bastopol vóór den 5 October, de dag der verjaring van de oorlogsverklaring der Porte, bewerkstelligd wenschen te zien, en dat zij waarschijnlijk plaats zal grijpen, dewijl prins *Menchikoff* door een brief, naar Odessa gezonden, berigt heeft, dat zijne stelling niet te hou- den is, tenzij een sterk legercorps de stad komt ont- zetten.

Prins *Gortschakoff* heeft geantwoord, Odessa niet te kunnen ontbloeten, aangezien *Omar Pacha* slechts op eene gunstige gelegenheid wacht om aanvullenderwijze tegen Bessarabie te werk te gaan, waarom er besloten is geene hulp naar de Krim te zenden, dan voor zoo verre de behoefte van Bessarabie en Odessa dit zal ver- gunnen.

Odessa, 27 Sept. De herfststormen zijn gisteren in de wateren van den Euxinus begonnen. Deze omstandig- heid kan zeer nadeelig zijn voor de vloeten der ver- eenigde mogendheden.

ZWITSERLAND.

Op den 7 September heeft er in de omstreken van het kasteel Blankenburg, op een kwart uur van Iweisim- men gelegen, een zonderling verschijnsel plaats gehad. Eensklaps zakte de grond 7½ een kolk, op wiens bodem water zichtbaar was, daarstellende van 60 tot 90 voeten omvang en 30 voeten diepte. Die beweging van den grond duurde omtrent ¾ uur en hield niet op voor dat er geheele boomstammen, door de bewoners van het naburige dorp Bettelreed aangesleept, in de kolk gewor- pen werden. De muren en kleine huizen in den omtrek zijn gestut moeten worden. Evenwel had er geene aardbeving plaats.

BIJVOEGSEL
 behoorende bij den
JAVA-BODE,
 van Woensdag 6 December 1854, No. 97.

MONTENEGRO.

Nauw heeft Oostenrijk het corps ontbonden, bestemd om de Oostenrijksch-Montenegrijnsche grenzen te bewaken, of nieuwe conflicten zijn ontstaan tusschen de Turken en Montenegrijnen. Van welken kant de aanval begonnen is weet men nog niet met zekerheid. Vorst *Danilo* beweert, dat de Turksche bevolking en troepen te Spuz het Montenegrijnsch grondgebied hebben geschonden, al waar zij huizen en schuren in brand staken. De Turken daarentegen zeggen, dat hunne dorpen nabij Spuz door de Montenegrijnen zijn in de asch gelegd, en dat deze de Christen-bevolking dier dorpen hebben gedwongen hen in hunne dorpen te volgen. De pacha van Scutari heeft troepen afgezonden, die, door stoomoorlogschepen ondersteund, de Montenegrijnen moeten in bedwang houden.

Scutari, 8 Sept. In de eerste dagen van September zijn de Montenegrijnen, ten getale van 7 à 8000 man, met twee kanonnen in de dorpen Ghorba en Boliani, nabij Spuz, gevallen, en na ze verbrand te hebben, namen zij de inwoners in hun gebergte mede. Vervolgens hebben zij de stad Spuz op drie punten tegelijk aangevallen; doch, dank zij der pogingen van de bevolking van Podgoridza, die zich bij de bezetting van Spuz had gevoegd, hebben de Montenegrijnen, na een gevecht van twaalf uren, de vlugt genomen. Later zijn de inwoners van Piperi en der naburige districten in Podgoridza gevallen, maar kolonel *Bilaber-bey*, aan het hoofd van vier compagnien geregelde troepen in die stad in bezetting, en van eenige ongeregelde bendes, rukte met 2 stukken geschut tegen hen op, overviel hen bij de brug van Eslenitza en versloeg ze gansschelijk na een gevecht van vier uren. De Turken telden bij deze ontmoeting 30 gekwetsten, terwijl het verlies der Montenegrijnen zeer aanzienlijk is.

GRIEKENLAND.

Athene, 15 Sept. Het noorden van Griekenland lijdt verschrikkelijk van de strooptogten der rooverbenden. Uit Livadië is berigt ontvangen, dat 82 roovers in het dorp Drachmanion zijn gevallen, alwaar zij den onderofficier der gendarmerie hebben gedood en de soldaten als gevangenen medevoerden. De bewoners der plaats moesten wreede mishandelingen verduren.

Den 22 Sept. zouden, volgens een berigt in den franschen *Moniteur*, de fransche troepen in Athene verschijnen, tot groote tevredenheid van de bevolking dier stad. Men weet dat deze aangelegenheid aanleiding had gegeven tot eenige diplomatieke verwickelingen en dat reeds gezegd was, dat koning *Otto*, tegen de komst der Franschen, in zijne hoofdstad zijnde, verklaard had Athene te zullen verlaten op den dag dat de Franschen er zouden binnen trekken. Waarschijnlijk echter is thans alle bezwaar dienaangaande opgeheven.

DONAUSCHE-VORSTENDOMMEN.

In een brief uit Weenen leest men het volgende: Verscheidene buitenlandsche bladen hebben aan de oostenrijksche regering het verwijt gedaan, dat zij, door het handhaven harer gewapende onzijdigheid, zijdelings de krijgsoverheersching der Russen heeft begunstigd. Deze, de grenzen van Bessarabië niet meer bedreigd, zullen een deel hunner krijgsmagt in de Krim beschikbaar kunnen hebben. Genoemd verwijt berust op geenerlei grond. De oostenrijksche regering heeft hare diplomatieke agenten vertrouwelijk aangeschreven de valsche berigten te doen ophouden, die betreffende deze aangelegenheid zouden kunnen worden verspreid, en te verklaren dat Oostenrijk, voortgaande zijne sympathie voor de zaak van Turkije en der groote zeemogendheden te toonen, er geen belang bij heeft de aanvallende krijgsoverheersching te belemmeren, welke deze mogendheden later mogten ondernemen. Het bezetten der Donau-vorstendommen door Oostenrijk kan dus noch de betekenis noch het doel hebben, om hinderpalen in den weg te leggen aan den oorlog tegen Rusland, van welken oorlog het oostenrijksche cabinet de regvaardigheid erkent. Op hetgeen aangevoerd wordt, dat Rusland van de omstandigheid der oostenrijksche bezetting gebruik zal maken om zich in de Krim te versterken, antwoordt Oostenrijk dat het voordeel gelijk is voor de Turken, die daardoor in staat zijn een deel hunner troepen te doen terugtrekken om ze naar Azië te zenden.

In een particulier berigt van Rustschuk aan de *Newe Preuss. Zeit.* leest men onder meer het volgende: Ik zou het penseel van Salvator Rosa moeten bezitten om u een juist afbeeldsel te geven van het personeel, dat het gevolg uitmaakt van *Omar-pacha*, want dat is een zamenstel van figuren, geschikt om de stoutste verbeelding te doen verstommen. Gij zoudt er het uitschot van alle natien in opmerken, maar het zijn voornamelijk de Hongaren, de Polen en de Piemontezen, die aan dat nobele gezelschap de bespottelijkste exemplaren geleverd hebben.

Wat de geneeskundige dienst van het hoofdkwartier zelf betreft, moet ik u zeggen, dat er op dit oogenblik, nu de dissenterie, typhus, cholera en vele andere ziekten hare verwoestingen tijdfenelen, er slechts in het geheel twee geneesheeren, die wezenlijke geneeskundige studien gemaakt hebben, aanwezig zijn. De een is de oostenrijksche renegaat *Regelsberger*; betrokken in den hongarschen opstand, en thans onder den naam van *Aly-bey*, geneesheer van *Omar-pacha*; de andere is een Hongaar, *Heinkmann* genaamd. Al de overigen zijn niet anders dan een zamenraapsel van lieden van allerlei slag uit alle natien, potsenmakers, koffijhuisjongens, haardschrappers enz., die desniettemin zonder eenige de minste moeite geplaatst zijn als regements-geneesheeren!

Uit Rustschuk wordt van 24 Sept. berigt, dat 14,000 man turksche troepen van Silistria naar Kunstendje en 10,000 van Rustschuk naar Varna vertrekken, om naar de Krim ingescheept te worden. Al de turksche troe-

pen die in Wallachije stonden, zijn weder over den Donau getrokken, behalve de bezetting van Braila en Galatz.

Generaal-majoor *Satd-pacha* (Czaikowski) heeft opgehouden kommandant van Bucharrest te zijn, en is vervangen door den oostenrijkschen generaal *von Popovich*.

Indien men geloof kan slaan aan tijdingen van Galatz van 21 Sept., zoo zouden de krijgsoverheerschingen der Turksche troepen in de omstreken dier stad kunnen doen veronderstellen, dat *Omar Pacha* het voornemen heeft, den te Ismail zaamgetrokken Russen een gevoeligen slag toe te brengen, maar de Turksche maarschalk zou zijn aanvallenden marsch naar Bessarabië niet aanvaarden, alvorens de tijding van het innemen van Sebastopol ontvangten te hebben. De Turksche garnizoenen van Galatz, Isakscha en Tultcha worden versterkt en de reserve der voorposten nemen onder *Hussan Pacha* een te zaam getrokken stelling te Hirsowa in. Gedurig komen er troepen voor de Dobrutscha langs Babaduy aan. Al de genomen wordende militaire maatregelen duiden aan, dat men zich op een winterveldtocht voorbereid; de bagage van het leger wordt met het oog op dat doel in gereedheid gebracht. De briefwisseling tusschen *Omar Pacha* en de kommandanten der Turksche corpsen is zeer levendig en hij bestuurt uit zijn hoofdkwartier al de bewegingen der troepen aan den beneden Donau. De werken tot versterking van Galatz zijn geëindigd en de bevolking, nog verblijd over het vertrek der Russen, heeft de Turken daarin trouw geholpen. De werken op den rechter oever van de Pruth naderen insgelijks spoedig hunne voltooiing en een nieuwe inval der Russen zal moeilijker zijn dan voorheen.

Een telegrafisch berigt deelt mede, dat de Oostenrijkers den 2den October te Jassy, de hoofdstad van Moldavië, zijn binnen getrokken. De Russen hadden die provincie geheel verlaten.

HAÏTI.

Brieven van Port au Prince van 18 Augustus berigten, dat keizer *Soulouque* groote verdedigings-toebehoudselen maakte, ten gevolge van het gerucht dat de regering der Vereenigde Staten het voornemen heeft de onafhankelijkheid van het Oostelijk gedeelte van het eiland (de Dominicaansche republiek) te erkennen en onder hare bescherming te nemen.

Het Fransche oorlogsfregat *l'Orient* kruiste sedert drie weken in die wateren, hetwelk mede de ongerustheid van Z. M. keizer *Faustus I* vermeerderde.

Die staat van zaken baart groote verwickelingen en zal misschien het inwisselen der Haïtische leeningcertificaten beletten, waartoe de regering dacht eerstdaags over te gaan.

KAAP DE GOEDE HOOP.

In *The Cape Mercantile Advertiser* van 21 October leest men omtrent de voorbrengst der onlangs in Zuid-Afrika ontdekte kopermijnen het volgende:

De *Gitana*, schoener, arriveerde van Hondklipsbaai met 92 tonnen kopererts voor de heeren *Philips en King*. De *Anna Johanna* kwam op denzelfden dag aan met nog 12 tonnen. Buiten die werden eenige monsters aangebragt van het groote Namaqualand, de nieuwe Burra Burra en andere maatschappijen. De tijding uit de mijnen is zeer aanmoedigend en sedert de aankomst dier vaartuigen zijn mijne aandeelen sterk aan het rijzen. De voornaamste zaken echter zijn gedaan in de Kaap de Goede Hoop en Burra Burra, die verkocht zijn, eerstgemelde tegen 100 en de laatste tegen 125.

De directeuren van de nieuwe Burra Burra hebben tijdingen van hun super-intendent over de mijnen ontvangen, wier inhoud men zegt allergegunstigt te zijn. Hij meldt dat de plaats letterlijk een koperveld is en de mijnen gelijk staan met die hij in de kolonie gezien heeft. De monsters door die directeuren ontvangen, die geheel van erts, van de oppervlakte genomen en getoetst geworden zijn, leveren 40% op. Ook zegt men dat aldaar een voldoende hoeveelheid water in de nabijheid is. De groote Namaqualand-maatschappij, heeft mede gunstige berigten ontvangen, als ook fraaije monsters uit hare mijnen aan de schaaapriever. De heeren *Jas. Scarigt & Co.* ontvingen mede een fraai monster uit de mijnen van den heer *J. O. Smith* in hetzelfde oord gelegen.

PHILIPPIJNSCHE-EILANDEN.

De *Singapore Freepress* van den 17den November bevat het navolgende relaas omtrent een op het eiland Luzon gewoed hebbenden orkaan, vergezeld van een gelijktijdigen watervloed.

In het *Boletin Oficial de Filipinas* van den 17den October 11., vinden wij een verslag van een dier verschrikkelijke rampen, welke zoo dikwerf op deze hembreedte voorvallen en die vele menschenlevens eigendommen geëischt heeft. De bijzonderheden worden door den correspondent van bovengenoemd blad medegedeeld onder dagteekening van 9 October, zijnde het tooneel der verwoesting het gewest Union, dat als een der vruchtbaarste districten van het eiland Luzon beschreven wordt, geweest. Het ondervolgende is een

eenigzins verkort verhaal van het plaats gehad hebbende:

Gebeurtenissen van den meest ontzettenden aard vielen in de afgelopen week in deze provincie voor. Dit gewest ondervond een van die rampen, welke de tijd slechts in staat is uit de geheugenis van de aanschouwers te wisschen, en welker betreurenswaardige gevolgen alleen door een voortdurenden ijver en arbeid kunnen hersteld worden.

In den ochtend van den 4den, tusschen 7 en 8 ure, ontstond er een hevige wind vergezeld van zwaren regen, welke zonder ophouden aanhield en elk oogenblik in kracht toenam tot 2 ure in den namiddag, als wanneer dezelve in een orkaan overging, welks gelijke geen der inborlingen immer had beleefd. Tegen den avond werd het noodweer nog meer dreigend, zoodat de hechtste gebouwen geene veiligheid daarvoor aanboden, en nog steeds in kracht toenemende duurde hetzelfde tot zes ure in den volgende morgen voort, als wanneer de kracht van den orkaan afnam.

Op dezen en den volgende dag werden de plaats gevonden hebbende onheilen bekend. In het dorp San Juan waren de kerk, het parochiehuis, een gedeelte van het militaire hospitaal en vele particuliere gebouwen van het dak beroofd en anderen geheel vernield. In de overige dorpen hadden de openbare gebouwen minder geleden, ofschoon het grootste gedeelte hunner daken vernield was. De groote wegen waren over het geheel onbruikbaar geworden, de bruggen en sluiten vernield of door den buitengewonen aandrang van het water van hare plaatsen gerukt, ten gevolge waarvan een aanzienlijk verlies aan verschillende soorten van vee plaats vond.

De te velde staande padi, welks gunstige stand een overvloedigen oogst beloofde, ondervond mede de gevolgen van het weder; zijnde een gedeelte van denzelven in verschillende dorpen bedorven. De eerste en tweede oogst van Tabak, die over het algemeen goed opgekomen waren en den dorpelingen een voordeelg jaar beloofden, werden door den wind en het water uitgerukt en gingen gevolglijk ten eenemale verloren. Een groot deel van den Tabak, welke bereids geplukt en in de dorpen verzameld was om te worden geschat, hetwelk uit hoofde van gebrek aan schatters nog niet had plaats gevonden, werd door den regen geheel nat gemaakt, vooral in het dorp Naguilian, waar de pakhuizen niet tegen het geweld van den wind bestand waren. Gelukkig werd de Tabak in de vier pakhuizen van de *Collection* niet beschadigd, omdat deze gebouwen, alhoewel van bamboe en stap zamengesteld, zeer hecht gebouwd waren; dezelve ontsnapten echter niet aan aanzienlijke schade, welke evenwel met den meesten spoed hersteld werd. Dit was in het bijzonder het geval met het pakhuis te Amburagan, in de nabijheid der rivier van dien naam, in hetwelk de opzichter en een detachement van een sergeant en zeven soldaten, welke op dat punt ter wering van smokkelarij geplaatst waren, een toevlugt zochten ten einde aan een wissel dood te ontkomen; het rijzen der rivier toch was zoo groot en hare stroom zoo snel, dat het huis van den opzichter en de kwartieren der soldaten ernstige schade beliepen en geheel overstromd werden.

Het bestuur der provincie heeft de noodige bevelen gegeven, om de wegen te herstellen en vlotten te vervaardigen, ten einde de dorpen in staat te stellen om, gedurende den tijd, dat de nieuwe bruggen in aanbouw zijn, met elkander gemeenschap te houden, terwijl almede het zoo veel mogelijk herstel der gebouwen bevolen is. Dewijl de tijd daartoe nog niet verstreken is, zullen de tabaksvelden op nieuw worden bezaaid.

Maar al deze materiele verliezen en rampen, alhoewel van zeer ernstigen aard, komen niet in aanmerking bij het onherstelbaar verlies van menschenlevens, dat heeft plaats gevonden en hetwelk waarlijk ontzettend is. Pogingen werden in het werk gesteld om de lijken der slagtoffers op te sporen en de oorzaken van hun dood te vergewissen, waarvan de uitslag was, dat het bleek, dat een ieder hunner door de plotselinge rijzing en overstroming der rivieren verrast is, ten gevolge waarvan vele menschen met hunne bezittingen en huizen zijn weggesleept.

Het onderstaande is eene opgave van het getal der personen, welke men tot op het oogenblik van dit schrijven als verongelukt bevonden heeft.

In Bauang, 7 vrouwen en 5 mannen; in Naguilian, 1 man; in Bacotan, 4 mannen; in Calaan, 1 vrouw en 1 meisje; in Bangar, 8 vrouwen en 10 mannen; in San Juan, 10 vrouwen en 9 mannen. In het geheel 56 slagtoffers.

Berigten van Noord- en Zuid-Ilocoros deelen mede, dat een hevige sokh van aardbeving op den 28sten September in deze provincie plaats vond, welke gedurende 90 seconden aanhield en groote ontsteltenis onder de inwoners veroorzaakte. Er is daardoor echter geene groote schade aangerigt geworden, zijnde slechts de muren van eenige openbare gebouwen, kerken en kloosters gescheurd.

Scheepsberigten.

Straat Sunda doorgezeld.

Datum.	Flag.	Namen der Schepen.	Gesagvoerder.	Van.	Datum.	Naar.
Dec. 1	Engelsch	Egmont	Gibson	Shanghai	18 Nov.	Londen.
"	Hamburgsch	"	J. Osnabruck	"	"	"
"	Engelsch	Rajak of Sarawak	S. Giles	Manilla	3 Dec.	Engeland.
"	Nederlandsch	Z. M. st. Soembing	J. t/z. 1 kl. Budding	Batavia	17 Nov.	Anjer.
"	Engelsch	Culdee	Robert Sambers	China	22 "	Cardif.
"	2	Oribe	Robert Towler	Hongkong	14 "	Casp.
"	Amerikaansch	Cayquit	S. W. Boot	"	30 "	Londen.
"	3	Sunprise	C. A. Bantzen	"	"	New-York.
"	"	Breider	Thrane	"	19 "	Liverpool.
"	Britsch	Nerbudda	James J. Sat	Singapore	20 "	"

Aangekomen Schepen te Batavia.

Datum.	Flag.	Namen der Schepen.	Gesagvoerder.	Van.	Bisam.	Agenten.
Dec. 2	Nederlandsch	Admiraal Zoutman	P. D. Nap	Sijdney	10 Oct.	G. Soermond en co
"	"	Gesina	B. Bargaaff	Port Adelaide	31 "	de Weerd, Ruyl en co.
"	Nederl. Indisch	Caroline	J. D. Ross	Cocos Eilanden	25 Nov.	Adam en co.
"	Nederlandsch	Caroline	J. C. Ruige	Amsterdam	6 Aug.	E. Moormann en co.
"	"	Schoonderloo	A. F. Marmelstein	Sijdney	22 Oct.	Jacometti en co.
"	"	Prinses Charlotte	H. A. Harris	Melbourn	17 "	de Weerd Ruyl en co
"	"	Vriendschap	F. W. Schuchard	"	31 "	van Ommeren Rueb en co.
"	3 Nederl. Indisch	Said Maskoer	Mohamat Saleh	Bandjermassing	6 Nov.	D. N. Buys en co.
"	4	st. Banda	F. H. Schmidt	Soerabaya	30 "	E. Kopersmit en co.
"	Nederlandsch	Marianne	R. P. Tjebbes	K. d. G. Hoop	21 Oct.	Tiedeman en van den Burg.
"	5 Nederl. Indisch	st. Koningin der Nederlanden	Deighton	Soerabaya	"	Maclaine Watson en co.

Vertrokken Schepen van Batavia.

Datum	Vlag	Namen der Schepen.	Gesagvoerder.	Naar
23 N. I.	Ned.	at Soembing	luit. th. 2 kl. P. Boddings	Macaoer.
	Ned.	Nederl. Indisch Atiathool	Soeh Bafadel	Bandjermassing.
	Amer.	Amerikaansch Homer	L. Smitt	Soerabaya.
	Eng.	Engelsch Randolph	Marsh	Singapore.
	Ned.	at Admiraal van Kingsbergen	luit. th. 1 kl. J. Oost	Rioew.
	Ned.	Nederlandsch Oostergoo	C. F. Hazelhoff	Soerabaya.
		Mercuria	F. Napperus	Tagal.
		Ned. en Oranje	L. van der Plas	Soerabaya.
	Swe.	Sir Robert Peel	Hagman	Zweden.
	Ned.	Nederl. Indisch Soelo	K. van de Krve	China.
	Ned.	Nederl. Indisch L'Esperance	F. H. Hornung	Soerabaya.

In lading liggende Schepen te Batavia.

Vlag	Namen der Schepen.	Gesagvoerder.	Bestemming.	Agenten.
Nederlandsch	Baltimore	Poesthoke	Tjilatjap	B. Kopersmit en co.
	Reyerwaard	F. Wieriks	Samarang en Soerabaya	K. Moermann en co.
	Cannikon	Kriegge	Rotterdam	van Ommeren Rueb en co.
	Vriendschap	T. W. Schuchard.	Tjilatjap	Tedjama en van den Berg.
	Canton	Tweehuis	Samarang	
	Princes Amelia	W. Groenewold	Nederland	Bering, Schröder en co.
	Marianne	Tjebbes	Soerabaya	Rysoet en Vinja.
	Nehalonia	R. Gierd	Nederland	G. Suormondt en co.
	soehn. Argo	D. Huyser	Soerabaya	Kreglinger, Dammjer en co.
	Admiraal Zoutman	Nap	Nederland	de Weerd Ruij en co.
	Derkina Fisa.	Van Zyp		
	Christiaan Huigens	Spuwker		
	Maria	van Walfen		
	Genia	P. Baugraaf		
Nederl. Indisch	Harriet	Ross	Coco-eilanden	Adam en co.
	Fatahool Moebatak	Kasjan	Soerabaya	D. N. Bujs en co.
	Atiathool	Soeh Baoveer		
	Tatas Bandjermassing	Sarif Abdulla		
	Alpoer Saim	Oedion	Samarang en Banjermassing.	
	Adarak	Mohamed Djamjan		
	Almansoor Sarie	Mohamad Yassin		
	Said Maaboer	Mohamad Saleh		
	Alfak	Soeh Hamaja	Soerabaya	Compter
	Yarasie	Soeh Almasie	Cheribon	
	Al Osmanie	Soeh Soenkar		
	El Josoer	Said Aboebakar	Samarang	
	Fatahool Reckman.	Said Aesaf		
Engelsch	Octave	Wanyas	Holland	Pitcairn, Syme en co.
	Jemie	Nardquist	Nederland	Bering, Schröder en co.
	Stirling	W. Janpison		MaKven en co.
	William Simpson.	Marsh	London	Martin, Dyce en co.
Amerikaansch	Witch of the Wave	S. V. Scheyve	Amerika	Falsh, Stricker en co.
	Faunt	Franky	China	Metsendorf, Wilmsen en co.
Hamburgsch	Elizabeth Ross	J. H. Meyer		Kreglinger, Dammjer en co.
Russisch	Idelet	A. J. Hansten.		Bering, Schröder en co.
Sweedisch	Jacob	A. W. Funch.	St. Francisco	D. N. Bujs en co.
Duitsch	Rayn	Soeh bin Osman		

Aangekomen schepen te Samarang.

Datum	Vlag	Namen der Schepen.	Gesagvoerder.	Van
23 N. I.	Ned.	Ting Goo	Ngo Poa	Rioew.
	Ned.	Naga Laut	J. Winter	Batavia.
	Ned.	Catharina Johanna	J. B. Jaaki	"
	Ned.	Rijswijk	N. J. Byl	"
	Ned.	Julie Claire	H. de Wijn	"
26 N. I.	Ned.	Kiem Tien Hoet	Oei Fik Way	"
27 N. I.	Ned.	Margaretha Simonetta	T. J. Hoffman	"
	Ned.	Borneo	C. C. Hansen	"
	Ned.	Anna Lisa	Antusch	"
	N. I.	General Chappé	J. Rehling	China.
28 N. I.	Ned.	Copelle	H. Wegman	Batavia.
29 N. I.	Ned.	at Koningia der Nederl.	J. Deighton	"
	Ned.	Ellen	J. C. Lebert	"
	Ned.	Alpoer	Soeh Bekhmoes	"
30 N. I.	Ned.	Sals Roumet	C. S. van	"
	N. I.	Justina	M. Deibel	Pedang.

Vertrokken Schepen van Samarang.

Datum	Vlag	Namen der Schepen.	Gesagvoerder.	Naar
25 Nov.	Han.	Amasis	H. F. Teyn.	Bat. & Ned.
26 N. I.	Ned.	Almansoor	Said Alkaf	Rioew.
28 N. I.	Ned.	Johanna	W. Halbertama.	Soerabaya.
29	Ned.	Nederlands Koningia	R. Vonck	Nederland.
30	Ned.	Herman de Ruyter	P. J. Teijnt	Soerabaya.
	Ned.	Erasmus	H. F. Scharper	"

In lading liggende Schepen te Samarang.

Vlag	Namen der Schepen.	Gesagvoerder.	Bestemming.	Agenten.
Nederlandsch	Van Johanna	H. de Wijn	Nederland	Dorrepaal en co.
	Anna	W. H. Kramer	"	"
	Rijswijk	J. E. N. Y. Byl	"	"
	Julie Claire	H. de Wijn	"	"
	Anna Lisa	F. F. A. Antusch	"	"
	Borneo	C. C. Hansen	"	"
	Copelle	H. Wegman	"	"
	Schelde	W. van Sluade	Nederland	MacNeill en co.
	Margaretha Simonetta	T. J. Hoffman	"	"
	Catharina Johanna	J. B. Jaaki	Nederland	van den Broek en Veckens.
Nederl. Indisch	Hap Hoon	Nardijp	Batavia	B. Kopersmit en co.
	Naga Laut	J. Winter	"	"
	Fatahool	Soeh Babakou	"	"
	Soeh Bostan	Soeoenng	"	"
	Houtang Toelje	J. W. Stavvas	Rioew	"
	Anna Tulbarie	Soeh Gant	Soerabaya	"
	Arief Banjermans	Mohamat Arip.	"	"
	Ting Goo	Njo Poa	Rioew	"
	Kiem Tien Hoet	Oei Fik Way	Banjermassing	"
	General Chappé	Rehling	"	"
Belgisch	Atalante	A. Vent.	Antwerpen	MacNeill en co.
Finsch	Sigibert Olsard	A. Gault	Havre.	Dorrepaal en co.

Aangekomen schepen te Soerabaya.

Datum	Vlag	Namen der Schepen.	Gesagvoerder.	Van
24 N. I.	Ned.	st. Borneo	luit. th. 1 kl. P. F. Uhlenbeck.	Batavia.
25 N. I.	Ned.	schepen Maaboer	Soeh Benoit	"
26	Ned.	st. Bonda	F. H. Schmidt	"
27	Ned.	st. Vaerting	van der Weiden	Batavia.
	Ned.	Headrina	C. M. Pompe	Batavia.
28	Ned.	Maria Anna	L. G. Verboek	"
	Ned.	Eyendina Elizabeth.	G. J. Tonjes	"
	Ned.	Beynvrachtem	P. Jansen	"

Vertrokken schepen van Soerabaya.

Datum	Vlag	Namen der Schepen.	Gesagvoerder.	Naar
25 N. I.	Ned.	Djocharie	Mohamat Asik	Banjermass.
	Ned.	st. Batavia	luit. th. 1 kl. G. F. G. Cobius.	k. s. o. d. O.
26 Ned.	Ned.	Betrix	H. Vanzchoor	Ned. v. Pa.
	N. I.	Krabbe	Mardam	Paperoean.
	Ned.	Lijtle Tot	Katjoeng	"
	Ned.	schepen Julie	Moeloot	Bat. v. Som.
27 Ned.	Ned.	Nieuw Lakeland	M. B. Hoffman	Ned. v. Bat.
	N. I.	st. Borneo	luit. th. 1 kl. P. F. Uhlenbeck.	k. s. o. d. O.

AANGEKOMEN PASSAGIERS.

Met het Ned. schip Maria: de heer L. Bohl en familie.
 Met het Ned. schoen. Argo: de heeren Jonckers. — Branden. —
 Mevrouw Grudelbach. — Jonckers. — Byleveld. — Z. M. troepen.
 Met het N. I. stooms. Banda: de heeren Schimmelpenninck. — v. d.
 der Zweep en familie. — Columbat en familie. — Broelman. — Oost-
 hoek. — Oosthoek. — Jonas. — Parera. — van Raalten. — ter Gouw.
 Thomas. — Muller. — Bostraten. — Z. M. troepen.

VERTROKKEN PASSAGIERS.

Met het Amer. schip Homer: de heeren Eaton. — Bealy.
 Met het Ned. schip Nederland en Oranje: de heer P. C. van Oost-
 terre en familie.

Handelsberigten.

Den 18 November 1854 zijn te Batavia op publieke veiling ver-
 kocht 300 picols kruidnagelen eerste soort, tegen eenen gemiddelden
 prijs van 38.77 per picol.

de verguldeel. 34 do. langkong. 4 krandj. lamppitten. 6 pakken
 bamb. schutels. 860 do. papier. 80 tonn. kandjiuiker. 11 krandj.
 ges. groentens. 1 zak miljoen pittens. 3 krandj. provis. 18 kn. thee.
 5 do. lessenaars. 5 pakk. soemboes. 38 coll. steenen. 4 pakk. bloe-
 wapp. 862 coll. chin. goederen. Agenten.

Van Banca per ned. ind. schip Alfolk gez. Soeh abd. Kadirbaradja.
 6912¹/₁₀₀ pic. tin. 1500 ps. goeniesakken. Gouvernament.
 11⁰⁰/₁₀₀ pic. was. Said Omar Allan.
 4⁰⁰/₁₀₀ pic. was. 5¹/₁₀₀ do. hantje. 4¹/₁₀₀ do. dammer. 4¹/₁₀₀ do. opid
 koper. Soeh Hamis bin Mahf. Alchirie.

Van Boston per Amer. schip Witck of the Wave gez. S. v. Schrove
 agt. Paine Stricker en co.
 160 bn. manufact. 100 do. 10 kn. drills. 10 do. jeans. 25 vn. ges.
 vleesch. 7 do. brood. 11 kn. tabak. 1 do. medicijnen. 1 do. schep-
 nen en leeren. 16 coll. koopmanschap. 3 do. sjerpe. 7000 voet
 planken. 10 vn. meel. Agenten.

Van Krawang per prauw sampang gez. Kassem.
 400 zakk. rijst. Oei Saepes.

Van Krawang per prauw sampang gez. Ariman.
 900 zakk. rijst. Tan Kijjing.

Van Krawang per prauw sampang gez. Asjan.
 390 zakk. rijst. Lerie.

Van Bocoasie per prauw sampang gez. Tingol.
 370 zakk. rijst. Tjo Eng.

Van Bocoasie per prauw sampang gez. Anan.
 560 zakk. rijst. Tan Sieng.

Van Indramajoe per prauw sampang gez. Noki.
 336 pic. rijst. Tjia Heng.
 Van Indramajoe per prauw sampang gez. Bliman.
 252 pic. rijst. Tjo Eng.
 Van Indramajoe per prauw sampang gez. Kallong.
 252 pic. rijst. Oei Tjio.
 Van Indramajoe per prauw sampang gez. Jemoen.
 252 pic. rijst. Tan Agiak.
 Van Indramajoe per prauw sampang gez. Hardie.
 252 pic. rijst. Tan Tjanseng.
 Van Indramajoe per prauw sampang gez. Marja.
 216 pic. rijst. Ang Goeij.
 Van Bandjermassing per ned. ind. bank. Sai d. Maaboer gez. Moh. Saleh.
 751 pic. rotting. 175 ps. rotting. stoken. 13 do. buffelhuiden. 127
 pic. gutta percha. 14 do. indigo. Gesagv.

UITVOER.

Naar China per ned. schip Soelo gez. K. van de Erve agent. van
 Ommeren Rueb en co.
 576 ton steenkolen. 100 hammen. Aan boord geb. lad. van Ceylon
 Naar Nederland via Samarang en Soerabaya per ned. schip Oostergoo
 gez. C. F. Hazelhoff agent. Kopersmit en co.
 100,000 silv. specie. 100,000 steenen. 126 bn. koffijnakken. 416
 kn. en 21 coll. manufact. 100 md. bier. 1 kt. koesen. 120 kn.
 bier. 68 coll. provision. 201 vn. teer. 7 doos. kleedoren. 1 trom.
 da. Zijnde aan boord gabelv. lading van Nederland. Zie verder
 lading voor Samarang en Soerabaya Java Bode dd. 2 December
 1854 no. 96.

Naar Nederland per Zw. schip Sir Robert Peel gez. G. W. Hagman
 agt. Pitcairn Sijme en co.

4353 pic. suiker. 73 do. rotting. 2700 do. rijst. 106 do. gomelastiek
 332 do. sw. peper. 1 do. oubeher. 1 do. icolie. 20 do. wasen.
 2330 ps. buffelhuiden, 100 legg. arak. Bering Schröder en co.
 2¹/₂ legg. arak. Agenten.

Naar Boston via Samarang en Soerabaya per Amer. schip Homer
 gez. S. Swett agt. MacLaine Watson en co.

4400 pic. koffij. 120 do. gomelastiek. 26 do. notennussens. 191 do.
 rotting. 100 do. sapanhout. Agenten.

Naar Nederland via Tagal per ned. schip Mercurius gez. J. Kopersmit
 agt. MacLaine Watson en co.
 Lading voor Nederland.

80 pic. rotting. 300 do. tin. N. H. M.
 10/m. man. sigaren. Spakim.
 Lading voor Tagal.

1 kt. medewaren. 1 do. messen. 1 do. petten. 1 do. sijden medew.
 1 pak papier. 8 ka. provision. Pandel en Stikhaus.
 2 ka. boeken en speelgoed. de Weerd Ruij en co.

Naar Singapore per Eng. brik Randolph gez. Marsh agt. Adam en co.

232¹/₁₀₀ pic. koffij. 91 do. tamarinde. 716 do. koffij. 173 do. triepang
 290 do. tamarinde. 70 do. rotting. 60 ps. koechuiden. Aan boord
 gelieven lading van Meassor voor Singapore.

10 keld. genever. van den Broek en co.
 40 " " Bakre en Kinder.
 160 bn. manufact. Paine Stricker en co.
 554 keld. genever. Van Ommeren Rueb en co.

2 kn. vogelsoetjes. Hong Djiesong.
 2 " " The Tadjikan.
 119 ps. silv. sp. matten. 94 gouden tientjes. Pheng Djiesong.
 100 ps. bamb. hooeden. Oei Aman.

520 sp. matten. 10 silv. specie. 11 ps. gouden tientjes. Lie Tjang
 600 sp. matten. 2 goud do. da. 18 silv. specie. Tjoen Djiesong.
 26 sp. matten. 180 gouden tientjes. 180 silv. specie. See Santjien
 180 sp. matten. 10 ps. gouden tientjes. Tjoen Djiesong.

180 sp. matten. 10 ps. gouden tientjes. Tjoen Djiesong.

Aan- en Uitvoer te Samarang van den 28 tot en met den 30 November 1854.

AANVOER.

Van Nederland over Batavia per ned. schip Julie Claire gez. H. de
 Wijn.

Zie Uitvoer te Batavia Java Bode dd. 29 Nov. 1854 no. 94.
 Van Batavia per ned. schip Rijswijk gez. J. R. N. Bijl.

1 koffij molen. Dorrepaal en co.
 Van Batavia per ned. ind. bank. Naga Laut gez. J. Winter.

80 ka. champagne. 250 va. boter. 24 steelen. 4 hammen. 2 ronden
 sels. 2 consoles. 2 speel tafels. 6 kranen. 3 ovale tafels. 8 kn. bier
 en 1 doos monster. (100 keld. genever voor het ontwerp.) Kruis
 agt. en Soerava.

29 ozh. en 74 kn. roodewijn. (500 keld. genever. uit ontwerp.) Wey
 mark en co.

75 va. verwaren. 6 pakk. kleinigheden. 25 va. goel-aker. en 1 kg
 eau de Cologne. Dorrepaal en co.

6 kn. kousen. 3 wagens. 1 kn. lampen en koperwerk. 1 do. thee
 1 tromm. spiritus. 1 ka. paraplujen. 2 va. ijsen. en 5 kn. gas-
 sumerien. van den Broek en Veckens.

10 kn. en 6 bn. gew. goederen. 100 va. staal en 5 bn. zakken. de
 Knagge en co.

3 kn. man. sigaren. 10 do. wijn. en 9 vn. bier. Theegf.
 13 kn. slendangs. 4 do. sarongs. 39 do. geel en groene chitsen en
 5 do. kain pandjanga. Olfkank en co.

1 scherm. 3 waschtafel. 2 consoles en 1 kt. marb. bladen. Moia.
 1 kt. wijn. 1 vt. bier. 1 kt. lampen. 8 roll. saphel. vilt. 4 pakje
 spijkers. 990 stav. ijsen. 15 pic. komijnzaad. 8 pic. sambal. 25
 mathiezaad. en 9 do. zellgaren. Kopersmit en co.

1 kt. boeken. Order.
 Van Nederland over Batavia per ned. schip Anna Lena gez. P. Y. M.
 Antwoch.

Zie Uitvoer te Batavia Java Bode dd. 29 Nov. 1854 no. 94.
 Van Nederland via Batavia per ned. schip Borneo gez. C. C. Hansen.

Zie Uitvoer te Batavia Java Bode dd. 29 Nov. 1854 no. 94.
 Van Nederland over Batavia per ned. schip Copelle gez. H. Wegman.

50 kn. manufact. en 1 do. boekwerken. Dorrepaal en co.
 6 kn. manufact. 100 geemb. hammen. 300 va. boter. 10 kn. sjerpe.
 Wermuth en co.

1 kt. manufact. J. Knagge en co.
 2 kn. divers. J. Schellena.

Van Nederland over Batavia per ned. schip Margaretha Simonetta
 gez. F. J. Hoffman.

Zie Uitvoer te Batavia Java Bode dd. 29 Nov. 1854 no. 94.

UITVOER.

Naar Nederland per ned. schip Nederlands Koningia gez. E. Vonck.
 225 pic. rotting. 44 ka. gouv. koper geld. 2760 pic. suiker. 27¹/₄
 do. koffij. N. H. M.

Naar Nederland over Soerabaya per ned. schip Johanna gez. Halbertama.
 18 ka. gouv. kopergeld. en 75 pic. rotting. N. H. M.

Naar Nederland over Soerabaya per ned. schip Erasmus gez. Scharper
 25 pic. rotting. 290 pic. gouv. koffij en 53 kn. gouv. kopergeld.
 N. H. M.

Van Nederland over Soerabaya per ned. schip Herman de Ruyter
 gez. Teijnt.

75 pic. rotting. 638 pic. gouv. koffij en 42 ka. gouv. kopergeld
 N. H. M.